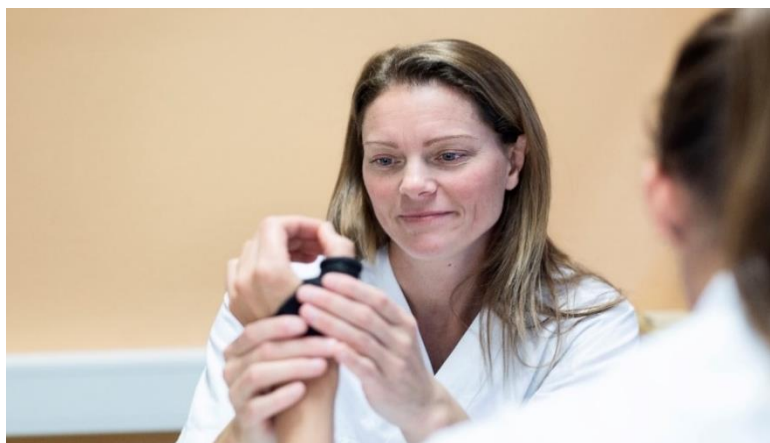
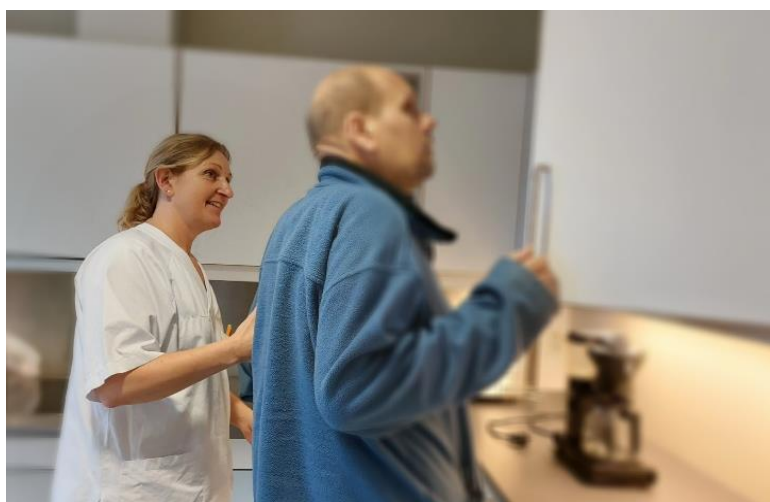

Kompetansestrategi for Ergoterapiavdelingen Ortopedisk klinikk

2022–2026

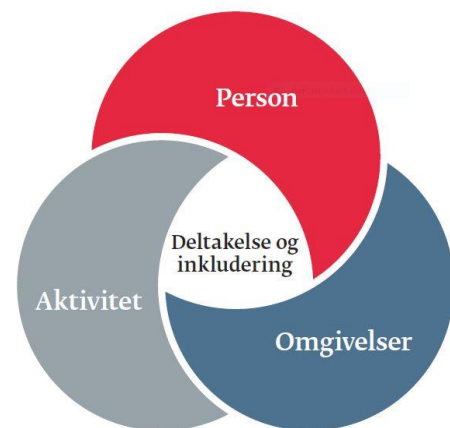
Avklaring av sentrale begrep

Kompetanse

Kompetanse forstås her som ergoterapeutenes samlede kunnskaper, ferdigheter, evner og holdninger som gjør det mulig å utføre nødvendige oppgaver i spesialisthelsetjenesten i tråd med definerte krav og mål (Lai, 2013, s. 46).

Ergoterapeuters kjernekompetanse

Samfunnets helse- og velferdsutfordringer påvirker innbyggernes muligheter til deltakelse og tilhørighet, samt mulighet til mestring av aktiviteter på ulike arenaer, i ulike livssituasjoner og uansett alder. *Ergoterapeuters kjernekompetanse* skal bidra til å løse samfunnets helse- og velferdsutfordringer. Ergoterapi bygger på en forståelse av at meningsfull aktivitet og deltakelse er helsefremmende. Når det oppstår et gap mellom pasientens helse og hverdagens krav bidrar ergoterapeuter til at flest mulig skal kunne delta i aktiviteter som er viktige for dem og oppleve deltakelse og tilhørighet. Aktivitet og deltakelse vil være et mål i seg selv, men samtidig er aktivitet også et virkemiddel for å bedre ulike ferdigheter. For å nå målet ser ergoterapeuter etter ressurser og løsninger som kan hindre uønskede konsekvenser av sykdom og skade. Ergoterapeuter arbeider for å fremme pasientenes aktivitetsutførelse, tilpasser aktiviteter til den enkeltes ferdigheter og funksjonsnivå, og utvikler inkluderende omgivelser (illustrert i Figur 1). Som andre helseprofesjoner har ergoterapeuter også fokus på kunnskapsbasert og samarbeidsorientert praksis (Ergoterapeutene 2017 – Alle skal kunne delta – ergoterapeutenes kjernekompetanse).

Figur 1. Person, aktivitet, omgivelser og samspillet mellom disse

Spesialergoterapeut

I Helse Bergen er spesialergoterapeut en stilling for ergoterapeuter med tilleggsutdanning tilsvarende 60 studiepoeng, eventuelt 45 studiepoeng supplert med 75 timer ergoterapispesifikke kurs (Protokoll vedrørende lønnsgruppe 5 for ergoterapeuter, fysioterapeuter og sosionomer, 2007).

Ergoterapispesialist

Ergoterapispesialister i sykehuset har avansert kunnskap om ergoterapi innen fagområdet somatisk helse. I tillegg har de spesialisert kompetanse om pasienter med ulike somatiske sykdommer og skader, herunder behandling, opptrening, rehabilitering og tilpassing av omgivelsene. Spesialistsøknader godkjennes av Norsk Ergoterapeutforbund. Fra 2020 kreves det mastergrad for å bli godkjent som ergoterapispesialist (Ergoterapeutene, 2021 - Ergoterapeutenes spesialistordning).

Fagutvikling

Fagutvikling er for Ergoterapiavdelingen å innføre nye prosesser, systemer eller tjenester, eller å forbedre dem som eksisterer ved bruk av nye metoder, materialer og produkter (Meld. St. 28 (1988-1989)).

Kvalitetsforbedring

Kvalitetsforbedring er en kontinuerlig og systematisk prosess for å identifisere svikt eller forbedringsområder, teste ut tiltak og justere til resultatet blir som ønsket og forbedringen vedvarer. Prosessen innebærer å dokumentere at man faktisk har et problem, identifisere årsaker, teste ut mulige løsninger i liten skala og implementere tiltak som viser seg å være effektive. Kvalitetsforbedring handler om alt fra å justere de små tingene i hverdagen, til å teste ut mer innovative og nytenkende ideer og tjenester (Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helsetjenesten, 2017, § 1).

Helsefaglig forskning

Helsefaglig forskning er å anvende vitenskapelig metodikk for å skaffe til veie ny kunnskap om helse og sykdom. Forskningsprosjekter må være forhåndsgodkjent av den regionale komiteen for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) (Helseforskningsloven, 2008, § 4).

Innledning

Ergoterapiavdelingen er en avdeling i Ortopedisk klinikk. Avdelingen har 27 stillinger og består av tre seksjoner hvor to er lokalisert på Haukelandsområdet og en er lokalisert på Nordås. Avdelingen er organisert med en avdelings sjef, 3 seksjonsledere og en forskning- og fagutviklingsleder. Det er avtale om ergoterapitilbud til Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering, Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk, Utgreiingsmottak, Nevroklinikken, Revmatologisk avdeling og Avdeling for Plastikkirurgi og brannskade hvor en del av tilbudet er lokalisert ved Skadepoliklinikken, Bergen helsehus.

Tjenesten tar utgangspunkt i sykehusets fire hovedoppgaver; pasientbehandling, utdanning av helsepersonell, pasientopplæring og forskning/fagutvikling, med hovedvekt på pasientbehandling. I pasientbehandling er ergoterapeuten sine oppgaver å vurdere og behandle pasienter som har aktivitetsutfordringer i hverdagen. Vi arbeider i tverrfaglige team ved sengeposter og poliklinikker.

Vi erfarer at ergoterapi etterspørres til stadig flere pasientgrupper. Samtidig oppleves høyere krav til effektivisering med kortere liggetid og flere komplekse pasienter med økt krav til spesialisering. Samfunnet er inne i en sterk teknologisk utvikling med nye muligheter og utfordringer. Dette påvirker også ergoterapitilbudet og vil bli satt fokus på de neste 5 årene.

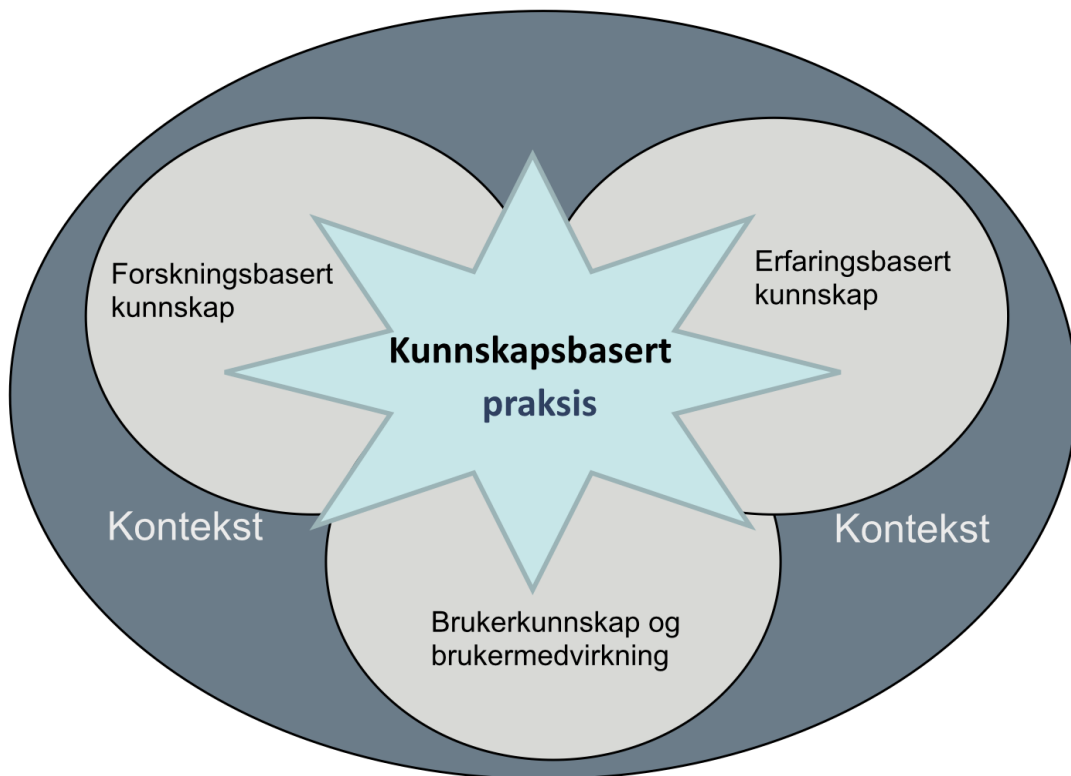
For å sikre at Ergoterapiavdelingen har nødvendig og oppdatert kompetanse tilgjengelig til enhver tid er det viktig å avklare hvilken kompetanse det er behov for i tiden fremover, hvordan skaffe kompetanse og hvordan anvende kompetanse. Dette ble i 2016 nedfelt i «*Kompetansestrategi for Ergoterapiavdelingen, Ortopedisk klinikk ved Haukeland universitetssjukehus 2016–2020*». Strategien er nå revidert. Revidert utgave bygger på versjonen utgitt i 2016 og er i hovedsak basert på *Kompetansestrategi for Helse Bergen HF 2015–2030*. Nasjonale føringer gitt i stortingsmeldinger, herunder Nasjonal helse- og sykehusplan 2020–2023, lover og forskrifter, strategiplan og styringsdokumenter for Helse Bergen HF, samt Ergoterapeutenes yrkesetiske retningslinjer er også lagt til grunn. Medarbeiderne har vært involvert i prosessen gjennom deltagelse i ulike arbeidsgrupper.

Kompetansestrategien er utarbeidet i den hensikt å signalisere en tydelig retning for utviklingen i avdelingen overfor medarbeidere og samarbeidspartnere de neste fem årene. Strategien danner grunnlag for målarbeidet i hver seksjon. Gjennom en kompetansestrategi vil Ergoterapiavdelingen tilstrebe

- målrettet og systematisk arbeid med kompetanse, fagutvikling og forskning i et 5-årig perspektiv
- en felles kultur blant ledere og medarbeidere hva gjelder kompetanse, fagutvikling og forskningsarbeid
- nødvendig og oppdatert kompetanse til enhver tid innen sykehusets fire hovedoppgaver
- at kompetansen i Ergoterapiavdelingen er tydelig for våre samarbeidspartnere

1. Forbedring, utvikling og forskning

Kunnskapsbasert praksis er et mål for Helse Bergen. Ergoterapiavdelingen vektlegger medarbeidernes muligheter til å vedlikeholde og videreutvikle profesjonens kjerne- og spesialistkompetanse, samt utveksle erfaringer og kunnskap. Skal vi lykkes kreves det en målrettet og systematisk tilnærming med klare rammer. Ergoterapiavdelingen satser på forskning, fagutvikling og kvalitetsforbedring i tett samarbeid med interne og eksterne aktører der ergoterapirelaterte spørsmål prioriteres. Ergoterapiavdelingen er en viktig læringsarena for ergoterapistudenter i praksisstudier og en viktig kunnskapsleverandør spesielt til bachelorstudiet i Ergoterapi ved Høgskulen på Vestlandet. Det er viktig at kunnskap fra praksisfeltet formidles til studenter og at studentressurser brukes målrettet. Vi arbeider aktivt for at medarbeiderne skal føle seg trygge og kompetente i veilederrollen.

Illustrasjon: Modell for kunnskapsbasert praksis

Overordnet mål

Styrke ergoterapeutenes kjerne- og spesialistkompetanse gjennom å satse på forbedring, utvikling og forskning i samarbeid med de kliniske avdelingene.

Delmål A

Ergoterapiavdelingen arbeider kunnskapsbasert. Ideutveksling, faglig oppdatering, forbedring og utvikling er en naturlig del av hverdagen.

Tiltak

- Legge til rette for og bidra aktivt til at alle medarbeidere kan holde seg faglig oppdatert og videreutvikle ergoterapifaget.
- Etablere møtepunkter når nye ideer oppstår hvor initiativtaker(e), avdelingssjef/seksjonsleder og forsknings- og fagutviklingsleder diskuterer muligheter for gjennomføring.
- Synliggjøre seksjonens satsningsområde og medarbeidernes kompetansebehov i avdelingens mål og plan, et fleksibelt verktøy som utarbeides i samarbeid mellom medarbeidere, ledere og forsknings- og fagutviklingsleder.
- Gjøre kjent rammene for fagutviklingsarbeid inklusive tidsbruk, prioriteringer, tilgang på ressurser og muligheter for deltagelse på kurs/utdanning for alle i avdelingen.
- Inkludere ressurspersoner i avdelingen med kompetanse på forskning og/eller aktuell videreutdanning, samt eventuelle samarbeidspartnere (interne/eksterne/brukere) i fagutviklingsarbeid.
- Prioritere fagutviklingsarbeid som fremmer ergoterapeutens kjerne- og spesialistkompetanse i samsvar med samfunnets utvikling og pasientens behov.
- Ha forbedringsarbeid som fast punkt på agendaen i leder- og seksjonsmøter.
- Utarbeide en overordnet plan i Ergoterapiavdelingen som bidrar til systematisk implementering av ny kunnskap tilegnet gjennom kurs, fagutvikling, videreutdanning etc.
- Tilstrebe ekstern finansiering av forskningsarbeid og i noen tilfeller også kvalitetsforbedringsarbeid. Forskning og fagutviklingsleder har hovedansvar for dette.

Delmål B

Ergoterapiavdelingen har veiledere som er trygge og kompetente og kan videreutvikle veilederrollen til beste for avdelingen og studenter i tett samarbeid med Høgskulen på Vestlandet.

Tiltak

- Utarbeide klare rammer for veiledning.
- Tilby kunnskapsbasert veiledning til studenter og kolleger.
- Veiledere har tilbud om *Veiledning på veiledning*.
- Veiledere bruker Veilederteamet når de opplever utfordrende veiledningssituasjoner.
- Bygge kompetanse om læringssituasjoner og bruke disse i studentveiledning.
- Tilstrebe til enhver tid å ha en veileder i hver seksjon med videreutdanning i veiledning.
- Ergoterapiavdelingen utarbeider en tydelig struktur for samhandling og informasjonsutveksling med utdanningsinstitusjonen, den enkelte veileder og student.

2. Rekruttere og beholde medarbeidere

Ergoterapiavdelingen har behov for medarbeidere med høy kompetanse innen ulike fagfelt. Det er avgjørende å beholde og videreutvikle den enkeltes kompetanse og avdelingens samlede kompetanse der medarbeidere og ledere trives og jobber mot felles mål. En tydelig livsfasepolitikk inngår i dette arbeidet. Det er viktig å rekruttere dyktige og motiverte ergoterapeuter som bidrar til faglig utvikling og vekst. Ergoterapiavdelingen tilstreber et positivt fellesskap og stimulerende arbeidsmiljø.

Overordnet mål

Ergoterapiavdelingen er en attraktiv arbeidsplass med motiverte medarbeidere.

Delmål A

Ergoterapiavdelingen jobber systematisk med kompetanseutvikling og tilbyr ergoterapi av høy faglig kvalitet.

Tiltak

- Nytilsatte følges opp med opplæring og veiledning første år.
- Forbedre og tilstrebe lik gjennomføring og oppfølging av medarbeidersamtaler i alle seksjoner.
- Utarbeide rutine for bruk av mål og plan i avdelingen.
- Tydeliggjøre behovet avdelingen har for videre- og etterutdanning.
- Legge til rette for godkjenning som spesialergoterapeut, ergoterapispesialist og regodkjenning av spesialistkompetanse.
- Opprettholde masterkompetanse i alle seksjoner og Phd kompetanse i avdelingen.
- Legge til rette for lederutvikling.
- Etablere faste og regelmessige møtepunkter mellom seksjonene og forskning og fagutviklingsleder.

Delmål B

Ergoterapiavdelingen har et arbeidsmiljø som stimulerer til engasjement og medvirkning.

Tiltak

- Legge til rette for årlige seksjonsvise samlinger med fokus på fag og drift.
- Legge til rette for årlige samlinger for hele avdelingen med vekselvis fokus på fag og HMS.
- Tilstrebe å imøtekomme medarbeidernes behov i ulike livsfaser.
- Videreutvikle kunnskapsdeling i Ergoterapiavdelingen til det beste for pasienter og medarbeidere.
- Ivareta og videreutvikle gode relasjoner gjennom en støttende kultur og et arbeidsmiljø preget av gjensidig fleksibilitet og tillit.

3. Pasienten sin helsetjeneste

Brukermedvirkning er basert på likeverd mellom pasient, pårørende og helsepersonell. Ergoterapeuter plikter å involvere pasient og pårørende i saker som angår dem og tilstreber aktiv involvering gjennom hele behandlingsforløpet. Brukere har en lovfestet rettighet til medvirkning og deres kompetanse kan bidra til å forbedre kvaliteten på tjenesten. På bakgrunn av pasient og pårørende sine behov skal ergoterapeuter gi faglig informasjon basert på tilgjengelig forskning og erfaring. Pasient og pårørende er en kunnskapsressurs både for ergoterapeuten og medpasienter. Med kunnskapsbasert tilnærming og gode kommunikasjonsferdigheter legger ergoterapeuten til rette for informerte beslutningsprosesser og den enkeltes mulighet til å leve det livet en selv ønsker.

Overordnet mål

Ergoterapeuter legger til rette for brukermedvirkning som bidrar til gode pasientforløp og kvalitet i behandlingen.

Delmål A

Ergoterapeutene sitt behandlingstilbud samsvarer med pasientene sine behov.

Tiltak

- Planlegge og gjennomføre pasient- og pårørendeundersøkelse i samarbeid med Brukerutvalget.
- Bruke resultat fra undersøkelsen i forbedring av behandlingstilbudet.
- Involvere pasienter i utarbeiding og revidering av informasjonsmateriell.

Delmål B

Ergoterapeutene har samhandlings- og relasjonskompetanse som sikrer god kommunikasjon med pasient og pårørende.

Tiltak

- Bli kjent med pasienten sin helsekompetanse og tilpasse kommunikasjon deretter.
- Videreutvikle kommunikasjonsferdigheter.
- Definere behov for pasientinformasjon.
- Utarbeide pasientinformasjon.

4. Kapasitet og oppgaveløsning

Ergoterapeutens arbeidsoppgaver i sykehus er knyttet til utredning, behandling og rehabilitering individuelt og i grupper. Kravet til effektive og kvalitativt gode pasientforløp sikres gjennom rett kompetanse på rett sted og til rett tid. Ergoterapeutene har spesialisert kompetanse tilpasset behovet i ulike kliniske avdelinger. Det er behov for utvikling av etablerte tjenester og nytenking i samsvar med samfunnets og sykehusets behov. Bruk av teknologiske løsninger vil være sentralt.

Overordnet mål

Ergoterapiavdelingen løser oppgaver hensiktsmessig med fokus på nytenking, styrking av kompetanse og optimal bruk av tilgjengelige ressurser.

Delmål A

Ergoterapiavdelingen har kompetanse og tilstrekkelige ressurser til å gjøre riktige prioriteringer og gi et kvalitativt godt tilbud til pasientene

Tiltak

- Tydeliggjøre ergoterapeutenes kjernekompetanse i pasientrettet arbeid i samarbeid med kliniske avdelinger.
- Ivareta en hensiktsmessig organisering av tjenestene som sikrer riktig kompetanse på riktig sted til riktig tid.
- Ha tydelige prioriteringer for daglig drift.
- Øke relevant kompetanse innen rus og psykiatri for pasienter innlagt med somatiske sykdommer.
- Være proaktiv i å etablere samarbeid med nye interne aktører og utarbeide plan for tilbud om ergoterapi til pasientgrupper som er økende eller ikke har tilbud i dag.
- Videreutvikle det polikliniske tilbudet.

Delmål B

Ergoterapiavdelingen bruker teknologiske løsninger i pasientbehandling, samhandling og det administrative arbeidet.

Tiltak

- Videreutvikle digitale tjenester i pasientbehandling og samhandling.
- Etablere kontakt med helseinstitusjoner og eksterne aktører for kunnskapsdeling.
- Styrke kompetanse på nye teknologiske løsninger gjennom kurs, utdanning og arbeidsgrupper.
- Systematisk opplæring ved implementering av teknologi og systemer, der superbrukere og ressursperson har en viktig rolle.
- Utarbeide en plan for å videreutvikle bruken av teknologiske løsninger.

5. Samhandling

Ergoterapeuter samhandler med pasienter, pårørende og andre helseprofesjoner både internt i sykehuset og eksternt. Tverrprofesjonelt samarbeid i kliniske avdelinger skal videreføres. Samhandlingsreformen har bidratt til et mer formalisert samarbeid med kommuneergoterapeuter i lokalsykehusområdet. Ergoterapiavdelingen er den største arbeidsplassen for ergoterapeuter i Helse Vest. I dette ligger et ansvar for å bidra til samarbeid og utvikling av ergoterapitilbudet i regionen. Gjensidig kompetanseutveksling mellom tjenestenivå og helseforetak, og mellom Ergoterapiavdelingen og sykehus i Malawi skal videreutvikles.

Overordnet mål

Ergoterapeuter er gode på kompetansedeling og samhandling til beste for pasienten.

Delmål A

Ergoterapeuter er en etterspurt samarbeidspartner i sykehuset.

Tiltak

- Delta aktivt i utvikling og forbedring av pasienttilbud og tverrfaglig samarbeid i kliniske enheter med etablert ergoterapitilbud.
- Forbedre dokumentasjonsrutiner og tilstrebe dokumentasjon som tydeliggjør kjernekompetansen i ergoterapi.
- Gjennomføre årlige samarbeidsmøter med samarbeidende kliniske avdelinger.
- Være pådriver for revidering og etablering av nye samarbeidsavtaler.

Delmål B

Ergoterapiavdelingen er en pådriver for samhandling og kompetansedeling på tvers av tjenestenivå og helseforetak.

Tiltak

- Fremme kompetansedeling og videreutvikle det regionale samarbeidet med andre helseforetak, både på ledernivå og innen fagspesifikke tema.
- Ta initiativ til årlige regionale møter på ledernivå.
- Delta i etablerte regionale nettverk og etablere fagspesifikke nettverk ved behov.
- Fremme kompetansedeling og videreutvikle samhandling med kommuner og private helseinstitusjoner.

Delmål C

Ergoterapiavdelingen er i samarbeid med Fysioterapiavdelingen en aktiv bidragsyter i Helse Bergen sitt internasjonale arbeid i Malawi.

Tiltak

- Fullføre Norec (The Norwegian Agency for Exchange Cooperation) - prosjekt om digital samhandling og kompetansebygging mellom HUS og Kamuzu Central Hospital.
- I samarbeid med Avdeling for internasjonalt samarbeid og Norec gjennomføre utveksling med partnersykehus og bidra med egne faglige ressurser for å støtte rehabiliteringstilbudet i Malawi.
- Bidra til økt kompetanse om rehabilitering ved LION (The Lilongwe Institute of Orthopaedics & Neurosurgery) gjennom etablering av rehabiliteringsavdeling.

Arbeidsgrupper og høringsinstanser

Ledergruppen i Ergoterapiavdelingen har hatt det overordnede ansvaret for revidering av kompetansestrategien. Arbeid med mål og tiltak innen de ulike innsatsområdene er delegert til ulike arbeidsgrupper. Innsatsområde 2A og 4A har ledergruppen selv tatt ansvar for og 2B har ledergruppen utarbeidet i samarbeid med tillitsvalgt og verneombud.

Deltagere i ulike innsatsområdene

Navn	Tittel	Innsatsområde
Terese Aglen	Ergoterapispesialist og verneombud	1A og 2B
Tyri Aukland	Ergoterapispesialist	5B
Ruth Else Mehl Eide	Ergoterapispesialist	3
Jorunn Ellingsen	Ergoterapispesialist og seksjonsleder	2A, 2B, 4A, 5A
Therese Gjerde	Ergoterapispesialist	1B
Synnøve Glesnes	Ergoterapispesialist	5A
Trine Lise Hansen	Ergoterapispesialist	3
Julianne Morken Haukeland	Ergoterapeut og tillitsvalgt	2B
Eli Færevaaag Jacobsen	Ergoterapispesialist	4B
Marcus Kessner	Ergoterapispesialist	4B
Karin Hoegh Matre	Ergoterapispesialist	4B
Silje Nødtvedt	Ergoterapispesialist og seksjonsleder	2A, 2B, 4A, 5B, 5C
Silje Karin Pedersen	Ergoterapispesialist og seksjonsleder	2A, 2B, 4A
Björg Rene	Ergoterapispesialist	3
Tone Revheim	Ergoterapispesialist	5A
Hege Kleiven Rynning	Ergoterapispesialist	1A
Silje Kaldestad Steien	Ergoterapeut	5B
Bodil Stokke	Avdelingssjef	2A, 2B, 4A, 5A, 5B, 5C
Tina Taule	Forskning- og fagutviklingsleder	1A, 1B, 2A, 4A
Espen Johan Valle	Ergoterapispesialist	1B
John Wrigglesworth	Ergoterapeut	1B

Høring

- Klinikkdirktør i Ortopedisk klinikk
- Medarbeidere i Ergoterapiavdelingen